

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 15. De haeresib. Begardoru[m] & Beguinoru[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

EDICTVM REGIS
Ildefonsi contra hereticos Val-
denses, vt exeant de re-
gno suo.

Ildefonsus Dei gratia Rex Aragonum,
 Comes Barchinone, Marchio Pro-
 uincie, vniuersis Archiepiscopis, E-
 piscopis, & ceteris Ecclesiarum Dei Pre-
 latis, Comitibus, Vicecomitibus, Militi-
 bus, & vniuersis populis in regno & in
 potestate sua constitutis, Salutem, &
 integram Christiane religionis obseruan-
 tiam.

Quoniam Deus populo suo nos prae-
 se voluit, dignum est & iustum, vt de salua-
 tione & defensione eiusdem populi conti-
 nuam pro viribus nostris geramus sollicitu-
 dinem. Quapropter praecedentium nostrorum
 imitatores, & iure canonibus obtemperan-
 tes, qui haereticos a conspectu Dei, & catho-
 licorum omnium abiecerunt, vbiq; daem-
 nos, atque persequendos censuerunt, Val-
 deses videlicet, siue Inzabbataros, qui alio
 nomine se vocant Pauperes de Lugduno,
 & omnes alios haereticos, quorum non est
 numerus, a sancta Ecclesia anathematiza-
 tos, ab omni regno nostro & potestatiuo,
 tanquam inimicos crucis Christi, Christia-
 naeque religionis violatores, & nostros &
 regni publicos hostes, exire ac fugere pra-
 cepimus. Si quis igitur ab hac die, & de-
 inceps praedictos Valdenses & zapatos
 aliosve haereticos cuiuscunque fuerint pro-
 fessionis, in dominibus suis recipere, vel ho-
 rum funestam praedicationem aliquo loco
 audire, vel his cibum, vel aliud aliquod be-
 neficium largiri praesumpserit, indignationem
 omnipotentis Dei, & nostram se no-
 uerit incurrisse, bonisque suis absque appel-
 lationis remedio confiscandis, se tanquam
 reum criminis laesae maiestatis puniendum.
 Et hoc nostrum edictum, & perpetuam con-
 stitutionem per omnes ciuitates, castella
 & villas regni nostri & dominationis, ac per
 omnes terras potestatis nostrae Dominicis
 diebus recitari ab Episcopis, ceterisque Ec-
 clesiarum rectoribus, atque a Vicarijs, Ba-
 luis, Iustitijs, Merinis, & Zenalmedinis,
 omnibusque populis, obseruari & praedi-

A etiam penam transgressoribus inferendam
 mandamus. Notandum etiam, quia si qua
 persona nobilis, aut ignobilis aliquos sa-
 pe dictorum nefandorum, quibus iam per
 triduum edictum nostrum innotescere co-
 siterit, alicubi regionum nostrarum inue-
 nerit, non prorsus, aut cito tamen exeun-
 tes, sed potius contumaciter commoran-
 tes, aut deambulantes omne malum, dede-
 cus, & grauamen, quod his, praeter solum-
 modo laesionem mortis, aut membrorum
 detractionem intulerit, gratum & acce-
 ptum erit in oculis nostris, & nullam in pe-
 nam pertimescat, quaequomodo incur-
 rere, sed potius gratiam nostram se noue-
 rit promereri. Damus autem nefandis illi in-
 ducias (quamuis quodammodo propter
 debitum, & contra rationem fieri videatur)
 usque in Crastinum Sanctorum omnium,
 quo vel egressi fuerint de terra nostra, vel
 egredi incaperint, deinde spoliandis, ce-
 dendis, ac fustigandis, & turpiter, & male
 tractandis.

C *Signum † Ildefonsi Regis Aragonum
 Comitis Barchnonis, Marchionis Pro-
 uincie. Signum † Petri regis Aragonum,
 & Comitis Barchinonis in originalis hu-
 ius chartae, & signum Domini Regimun-
 di Archiepiscopi Tarraconensis, & Do-
 mini G. Episcopi Tiraasonensis, & Do-
 mini R. Episcopi Iaccensis, & fuit facta
 charta illa apud Illerdam a Gulielmo de
 Bassia regio notario, Anno Domini
 MCXCIIII Fuit collationata cum origina-
 li. Ita est Martinus de Scribas notarius.*

QVAESTIO XV.

De haesibus Begardorum, &
 Beguinorum.

S Y M M A R I V M.

- E** 1 Petrus Joanes heresiarcha caput Begardorum.
 2 Michael de Casena sectator Petri Joannis.
 3 Begardorum & Beguinorum errores.
 4 Haeretici pro martyribus habiti a suis.
 5 Beguinorum maledicta contra Rom. Pontifice.
 6 Litterae Joannis Papae xxii. in quibus damnatur
 eorum doctrina.

Vintadecima quaestio est: Haereses & er-
 rores Begardorum, Beguinorum, Fra-
 ticellorum, vel Fratrum de penitentia
 de

de tertio ordine beati Francisci, (quod idem est) qui insurrexerunt in prouincia Prouincia, & in prouincijs Narbona, Tholosæ, Carcaffona, Sicilia insula, & Calabria, Tuscia, Alemania, & alijs diuersis mundi partibus, & adhuc danabiliter pferuerant in dictis partibus, eod. nata p prelatos & Inquisitores, & quæ quotidie cōdēnātur, q sunt?

1 Ad hanc respondemus, quod tempore domini Clementis V insurrexit in prouincia Narbona homo quidam vocatus frater Petrus Ioannis de ordine fratrum Minorum, de villa, quæ dicitur Criacum, diocesis Biteren. oriundus. Hic quamplures hæreses & errores in dicta prouincia verbis, ac scriptis pariter publicauit, & quamplures ad se traxit. Hic condidit, dum uiueret, Postillam super Apocalypsim, Postillam super Canonicas, Postillam super Mathæum, quendam tractatum de mendicitate, & quendam alium de dispensationibus, in quibus libris, præsertim in Postilla super Apocalypsim, quamplures hæreses & errores inseruit: vt supra patuit in quaestione 9. ubi recitantur. Ex euius fratris Petri Ioannis prauis verbis, & informationibus factis suis, familiaribus dum uiueret, & etiā ex eius prædictis libellis & Postillis: & præsertim super Apocalypsim quæ remanserunt post eius mortem, & remanent hodie apud Begardos, licet per Ecclesiam condenata,

2 Et ex proprijs inuentionibus eius sequacium, vt pote fratris Michaelis de Casena hæretici, dicti ordinis Minorum Generalis Ministri, nonnullorum aliorum multorum eiusdem ordinis, hæreses & errores, ac abominaciones, & blasphemix contra sanctam Ecclesiam pullularunt, & quam plurimum creuerunt, & hodie crescūt. Et quamplures in Catalonia, & in Narbona, Biteris, Tholosæ, Montepessulano, Capitefagni, Lunello, Marfilia, Calabria, Sicilia, Tuscia, Alemania: ac modernis temporibus Auinione, existente ibi Romana curia tempore Clementis Papæ VI. & Innocentii VI. ac in Viterbio tempore Urbani Papæ V. fuerunt vt pertinaces hæretici dānati, & ignibus concremati.

Hæreses autem & errores Begardorum, Beguinorum, Fraticellorum, vel Fratrum de penitentia de tertio ordine beati Francisci, isti sunt.

3 Primus error & hæresis est: quod Dominus Iesus Christus in quantum fuit homo, & eius Apostoli nihil habuerunt in proprio, nec etiā in communi: quia fuerunt perfecti pauperes in hoc mundo.

Secundus error & hæresis est: quod dicunt hanc esse perfectam Euangelicam paupertatem videlicet nihil habere in proprio, nec in communi.

Tertius error & hæresis est, quod habere aliquid in communi diminuit de perfectione Euangelicæ paupertatis.

Quartus error & hæresis est: quod Apostoli sine diminutione perfectionis eorum, & sine peccato, non potuerunt habere aliquid, nec in proprio nec in communi.

Quintus error & hæresis est, quod dicere &

credere, ac asserere contrarium prædictorum, est hæreticum.

Sextus error est: quod regula beati Francisci, est illa vita Iesu Christi, quam Christus seruauit in hoc mundo, & quam Apostolis suis tradidit, & imposuit obseruandam.

Septimus error est: quod sanctus Franciscus tradidit fratribus sui ordinis in regula sua prædictam Euangelicam paupertatem, ita quod professores dicte regule nihil possunt habere nec in proprio nec in communi.

Octauus error est: quia dicunt, quod beatus Franciscus post Christum, & eius matrem (& aliqui addunt, post Apostolos) fuit summus & præcipuus obseruator vitæ & regule Euangelicæ, ac renouator eius in isto statu sexto Ecclesie, in quo dicunt iam nos esse.

Nonus error & hæresis est: quod regulam sancti Francisci dicunt esse Euangelium Christi, ac vnum & idem esse cum Euangelio Christi.

Decimus error est: quod quicumque impugnant, vel contradicunt in aliquo regula sancti Francisci (quam dicunt esse Euangelium) impugnant, & contradicunt Euangelio Christi, & per consequens errant, & sunt hæretici, si in hoc perseuerant.

Undecimus error est: quod sicut Papa, vel aliquis alius, non potest aliquid immutare in Euangelio, nec addere, nec subtrahere ex eodem, ita non potest aliquid immutare in prædicta regula, nec addere, nec subtrahere ex eadem, quantum ad vota, seu consilia Euangelicæ, ac præcepta contenta in ipsa.

Duodecimus error est: quia dicunt, quod Papa non potest dictam regulam Euangelicam sancti Francisci cassare, vel immutare; nec tollere ordinem sancti Francisci, quem Euangelicum ordinem esse dicunt. Idem dicunt de tertia eius regula.

Tertiusdecimus error est: quia dicunt, quod Papa non potest facere constitutionem vel decretalem, per quam dispenset ac concedat fratribus Minoribus, quod possint habere bladum, vel vinum ad seruandum in communi in granarijs vel cellarijs, pro tempore futuro ad suum usum, seu victum necessarium: & quod hoc esset facere contra Euangelicam regulam sancti Francisci, & Euangelium Christi.

Quartusdecimus error & hæresis est; quoniam dicunt, quod dominus Papa Ioan. xxii. faciendo quandam constitutionem, quæ incipit: Quorundam. in qua dicitur concedere, ac dispensare cum fratribus Minoribus, quod possint congregare vinum & bladum in granarijs, vel cellarijs, pro tempore futuro ad arbitrium prelatorum ordinis ipsorum, fecit contra Euangelicam paupertatem, & per consequens (vt aiunt) contra Euangelium Christi: & ideo dicunt, quod factus est hæreticus: & quod ex hoc perdidit potestatem Papalē ligandi & soluendi, & alia faciendi. si in hoc perseuerauerit, & quod prelati per eum facti ex quo dictam constitutionem fecit, non habent aliquam ecclesiasticam iurisdictionem, seu potestatem.

Quin-

Quintusdecimus error, & hæresis est: quod omnes prælati, & alij, qui eidem domino Papæ in dicta constitutione faciendâ consenserunt, ac consensuerunt scienter, ex hoc facti sunt hæretici, si in hoc pertinaciter perseuerent: & quod omnem potestatem seu iurisdictionem ecclesiasticam perdididerunt.

Sextusdecimus error est: quia dicunt quod omnes fratres Minores, qui dictam constitutionem fieri procurarunt, ac qui eidem consensuerunt, & eam recipiunt, vel ea vniuntur, ex hoc hæretici sunt effecti.

Decimusseptimus error est: quia dicunt quod dominus Papa non potest facere secundum Deum, quod aliquis frater Minor etiam de licentia ipsius Papæ, transeat ad aliam religionem, seu ordinem, ubi ipse frater Minor, sicut & alij fratres eiusdem ordinis habeant aliquas diuitias in comuni. Quia ut dicunt, hoc esset descendere a maioribus, & alioquin gradu, seu statu perfectionis virtutis ad minorem, & inferiorem: & hoc esset destitueres, & non constituitur: & potestas Papæ est data solum in constructionem, & non in destructionem.

Decimus octauus error est: quod si aliquis frater Minor factus fuerit Episcopus, vel Cardinalis, vel etiam Papa, tenetur seruare votum paupertatis à se prius factum, secundum regulam sancti Francisci.

Decimus nonus error & hæresis est: quia dicunt, quod perfectior status qui sit in Ecclesia Dei, est status ordinis fratrum Minorum, qui paupertatem Euangelicam vouerunt, & promiserunt, nec status prælatorum ad perfectionem eius pertingit: sed illi prælati, qui de ordine fratrum Minorum assumuntur, ubi paupertatem Euangelicam promiserunt, ad quam seruandam sunt perpetuo obligati, ad eandem perfectionem pertingunt, si votum seruauerint à se prius factum.

4. Vigésimus error est: quia dicunt quod illi quatuor fratres Minores, qui sub anno Domini MCCXXVI. apud Marsiliam per Inquisitorem hæretica prauitatis, qui etiam erat de ordine fratrum Minorum, fuerunt velut hæretici condemnati (ex hoc, ut ipsi dicunt, quod volebant seruare, & tenere puritatem, & veritatem, & paupertatem regulæ dictæ sancti Francisci, & quia nolabant assentire in laxationem regulæ, nec recipere dispensationem prædicti domini Papæ factam super illam, nec sibi nec aliis super hoc obedire) fuerunt condemnati iniuste, pro veritate Euangelicæ regulæ defendenda: & ideo dicunt ipsos non fuisse hæreticos, sed catholicos, & etiam martyres gloriosos ipsorumque implorant orationes, & suffragia apud Deum.

Vigésimus primus error est: quia dicunt multi ex eis se credere, eos esse non minores martyres, nec minoris meriti apud Deum, quam sanctos Laurentium, & Vincentium martyres.

Vigésimus secundus error est: quod quidam ex ipsis dicunt, quod in ipsis quatuor fratribus Minoribus, fuit Christus iterum spiritualiter Crucifixus, tanquam in quatuor brachijs Crucis, cum

paupertas Christi, & vita eius fuerint in ipsis condemnata.

Vigésimus tertius error est: quia dicunt, quod si dominus noster Papa mandauit, ac consensit, quod prædicti quatuor fratres Minores fuerint per Inquisitorem velut hæretici condemnati, ex hoc ipse factus est hæreticus, & maior etiam inter alios, cum deberet ipse, sicut caput Ecclesiæ, perfectionem Euangelicam defendere, & ideo (ut dicunt) Papalem perdidit potestatem, nec etiam credunt ipsum esse Papam, & quod non est ei obediendum in aliquo à fidelibus, & quod ex tunc vacauit Papatus.

Vigésimus quartus error, & hæresis est: quia dicunt, quod omnes illi Beguini vulgariter appellati, qui se ipsos fratres de penitentia, de tertio ordine sancti Francisci appellant, qui in istis tribus annis præcedentibus, videlicet ab anno Domini MCCCXVII. vel circa, fuerunt per iudicium Prælatorum, & Inquisitorem hæretica prauitatis velut hæretici condemnati in prouincia Narbone, & in Capite stagni, & Bitteris, & apud Lodonam, & in diocesi Agatan, & apud Lunellum, & Magolon, diocesi, qui credebant, prædictos quatuor fratres Minores esse sanctos martyres, & credebant, & tenebant, & sentiebant, sicut ipsi de paupertate Euangelica, & de Potestate Papæ videlicet quod eam perdidit, & quod sit factus hæreticus, & quod etiam Prælati, & Inquisitores qui dictos fratres persecuti fuerunt, ex hoc facti sunt hæretici, & quod doctrina fratris Petri Iohannis, olim tota erat vera & catholica, & quod ecclesia carnalis, scilicet Romana Ecclesia, erat Babylon mæretix magna, destruenda, & deicienda sicut olim destructa fuit Synagoga Iudeorum incipiente ecclesia primitiua; tales etenim Beguini, quamuis prædicta omnia crederent, & defenderent, fuerunt (ut dicunt) iniuste condemnati, & pro veritate defendenda, & non fuerunt hæretici, sed catholici, & dicunt eos esse coram Deo martyres gloriosos.

Vigésimus quintus error, quia dicunt, quod Ecclesia Dei adhuc recognoscat, quod dicti quatuor fratres Minores, & dicti Beguini, qui fuerunt velut hæretici condemnati sunt sancti martyres, & de eis fiet solempne festum in Ecclesia, sicut de aliis magnis martyribus.

Vigésimus sextus error: quia dicunt, quod Prælati, & Inquisitores, qui ipsos iudicauerunt, & condemnauerunt velut hæreticos, & etiam omnes illi, qui consenserunt ac consensuerunt scienter, in condemnationibus eorum, ex hoc facti sunt hæretici, si in hoc perseuerant: & ex hoc perdidit ecclesiasticam potestatem ligandi, & soluendi, & administrandi ecclesiastica sacramenta, nec est eis obediendum à fidelibus Christianis.

Vigésimus septimus error est: quia dicunt, quod omnes, & singuli prædicti, quos dicunt esse factos hæreticos propter prædicta, non sunt de Ecclesia Dei, nec de numero fidelium: sed sunt extra Ecclesiam, si in hoc perseuerant.

Vigésimus octauus error est: quia dicunt, quod omnes illi, qui tenent, & credunt sicut ipsi Beguini, seu

ni, seu

ni, seu fratres pauperes de tertio ordine, credunt & tenent de predictis omnibus; & sicut tenuerunt & crediderunt illi, qui fuerunt veluti heretici condemnati; & etiam alii fideles, qui non sunt de tertio ordine, siue sint clerici, aut religiosi, aut laici, qui credunt aut tenent de predictis sicut ipsi Beguini; omnes inquam tales (vt aiunt) sunt Ecclesia Dei, ac de Ecclesia Dei, & intra ecclesiam Dei viuunt.

Vigesimus nonus error est: quod multi Beguini, & Beguinae, ac etiam credentes ipsorum erroribus, recollecterunt occulte ossa combusta, & cineres predictorum combustorum, qui fuerunt veluti heretici condemnati, ad conferendum sibi pro reliquijs, & tanquam reliquijs sanctorum, seu labantur, & venerabantur, sicut aliorum sanctorum ob deuotionem & reuerentiam eorum dem: sicut compertum extitit, & inuentum per inquisitionem, & confessionem, ac confessiones, ac de positiones quorundam Beguinorum receptas in iudicio, qui talia secum habebant, & alios habere, & habuisse viderant, & sciebant, sicut quotque nos inquirentes de talibus reliquijs apud eos inuentis, palpauius, & vidimus, & fide probauimus oculata.

† al. quando que.

Trigesimus error est: quod aliqui ex Beguinis scripserunt, & notarunt nomina predictorum condemnatorum, & dies siue Calendaris, in quibus passi fuerunt sicut martyres (vt ipsi asserunt) secundum quod Ecclesia Dei, de sanctis, & iustis martyribus facere consuevit, & nomina eorum adnotauerunt in suis Calendaris, & in suis inuocant Litanijs.

† al. communitatis.

Trigesimus primus error est: quod Papa non potest dispellere cum aliqua persona in voto virginitatis, seu castitatis, etiam si votum id fuerit simplex, & non solemne, quantumcumque etiam ex tali dispensatione sequeretur aliquod magnū bonum ciuitatis: si pura reformatio pacis alicuius prouincia siue regni: vel conuersio vnius gentis ad fidem Christi: quia persona, cum qua dispensaretur, de maiori, & altiori gradu perfectionis suae descenderet ad minorem.

Trigesimus secundus error est: quia dicunt quod si omnes mulieres essent mortuae, excepta vna, quae uouisset castitatem vel virginitatem Deo, & etiam si genus humanum deficeret, nisi talis mulier contraheret, Papa non posset cum tali muliere dispensare; nec talis mulier teneretur obedire Papae praecipienti, vt contraheret, & si obediret, mortaliter peccaret, & si propter hoc excommunicaretur per Papam, talis excommunicatio esset iniusta, & eam non ligaret, et si sustineret propter hoc mortem, esset martyr.

Trigesimus tertius error est: quia dicunt, quod non tenentur iurare coram Praelatis, & Inquisitoribus, quamuis delati sunt de secta, & haeresi Beguinorum ad respondendum eis, nisi solum de fide, ac articulis fidei.

Trigesimus quartus error, & haeresis est: quia dicunt, quod si excommunicarentur propter hoc, quia recusant iurare simpliciter, & absolute de veritate dicenda in iudicio de requisitis, ni

si tantum de articulis fidei, & praecipis, ac sacramentis; & quia nolunt de alijs respondere, & quia recusant suos complices reuelare, quod talis excommunicatio est iniusta, & quod non ligat eos.

Trigesimus quintus error est: quia dicunt quod Papa non potest secundum Deum in hibere Beguinis, etiam per sententiam excommunicationis, quod non uiuant de medicitate, quamuis possent laborare, & de arte sua victum sibi congruum procurare, nec tenentur sibi obedire: & si propter hoc condemnarentur ad mortem, dicunt quod essent martyres gloriosi.

Trigesimus sextus error est: quia dicunt, & asserunt, quod tota doctrina, & scriptura fratris Petri Ioannis olim de ordine fratrum Minorum, est vera & catholica, & eandem credunt, & dicunt fuisse ei a Domino reuelatam, & dicunt fratrem Petrum Ioannis hoc ipsum, dum uiuebat, suis familiaribus reuelasse.

Trigesimus septimus error est: quod fratrem Petrum Ioannem communiter uocant sanctum Petrum non canonizatum, quia dicunt ita eum esse martyrem.

Trigesimus octauus error est: quia dicunt, eum esse ita magnum Doctorem, quod ab Apostolis, et Euangelistis citra, non fuit aliquis maior eo: & aliqui addunt, quod fuit maior in sanctitate, & doctrina.

Trigesimus nonus error, & haeresis est: quia dicunt aliqui ex eis, eundem fratrem Petrum Ioannem ueritatem tenuisse, & dixisse, in eo quod dixit, & tenuit, quod Christus uiuebat, quando fuit pendens in Cruce, in latere lanceatus dicentes quod anima Christi secundum rei ueritatem, adhuc erat in corpore, sed quia Christus erat multum exinanitus, ideo aspicientibus mortuus uidebatur: Ioannes autem Euangelista, ideo dicit eum tunc esse mortuum, quia mortuus apparebat, Mattheus autem Euangelista scripsit, quod Christus tunc uiuus erat, quia secundum rei ueritatem ita erat, sed Ecclesia abrahit hoc de Euangelio Matthei, ne Ioanni Euangelista contrarius uideretur.

Quadragesimus error est: quia dicunt, quod scriptura, et doctrina predicti fratris Petri Ioannis sunt magis necessariae Ecclesiae Dei, pro isto tempore finali, quam aliqua alia scriptura: quorum eunque Doctorum, & Sanctorum, exceptis scripturis Apostolorum, & Euangelistarum; quia (vt dicunt) ipse magis declarat, & dat intelligere malitiam Antichristi, & discipulorum eius, uide licet Pharisaorum, quos dicunt esse praelatos, & religiosos moderni temporis.

Quadragesimus primus error est: quia dicunt quod illi, qui non recipiunt doctrinam eius, sunt caeci: & illi, qui reprobant eius doctrinam, & condemnant, sunt haeretici.

Quadragesimus secundus error est: quia dicunt, quod si Papa condemnaret doctrinam vel scripturam fratris Petri Ioannis condemnando eam esset haeticus, quia condemnaret vitam, & doctrinam Christi.

Quadragesimus

Quadragesimus tertius error est: quia dicunt
 (sicut inueniunt in Postilla fratris Petri prædi-
 cti super Apocalypsim) Ecclesia carnalem, per
 quam intelligunt Romanam Ecclesiam, non solum
 pro ipsa Roma, sed quantum se extendit Roma-
 ni Imperii latitudo, esse illam Babylonem mere-
 tricem magnam, de qua loquitur Ioannes in Apo-
 calypsi. Et de ipsa exponunt & intelligunt, quæ
 leguntur ibidem, videlicet, quod ipsa est ebria de
 sanguine martyrum Iesu Christi; & exponunt
 de sanguine illorum quatuor fratrum Minorum,
 qui fuerunt apud Marsiliam combusti ut hæreti-
 ci condemnati: & de sanguine Beguinorum de
 tertio ordine, qui fuerunt in istis retro annis tan-
 quam hæretici condemnati & combusti in provin-
 cia Narbonens. sicut superius plenius continetur,
 quos asserunt esse martyres Iesu Christi.

Quadragesimus quartus error est: quia dog-
 matizant, quod ecclesia carnalis, videlicet Romana
 Ecclesia, ante prædicationem Antichristi est de-
 struenda per bella, quæ contra ipsam faciet Fre-
 dericus Rex Siciliae, qui tunc regnabat cum cõ-
 plicibus suis, qui vocantur decem Reges, qui in-
 telliguntur per decem cornua bestie de quibus
 scribitur in Apocalypsi. Et quadam alia de Re-
 ge Frederico contra Regem Franciæ, & Regem
 Robertum. Et circa hoc fabulabantur multa
 alia tam erronea quam insana.

Quadragesimus quintus error est: quia isti dog-
 matizant, quod in fine sexti status Ecclesiæ, in
 quo statum dicunt nos esse, qui incipit a sancto
 Francisco citra; prædicta Ecclesia carnalis, Baby-
 lon meretrix magna, est reiicienda à Christo, si-
 cut reiecta fuit Synagoga Iudæorum, quia cruci-
 fixit Christum: Quia carnalis Ecclesia crucifigit
 & persequitur vitam Christi, in illis fratribus,
 quos vocant pauperes & spirituales, ordinis sancti
 Francisci: exponendo tam de primo, quam de
 tertio ordine, & persecutione, quæ facta est con-
 tra eos in provincia Prouinciæ, & in provincia
 Narbonens. de qua superioribus est per actum.

Quadragesimus sextus error est: quia dogma-
 tizant, quod sicut reiecta synagoga à Christo, fue-
 runt pauci viri electi per eum, per quos fuit funda-
 ta Christi Ecclesia primitiua, quatum ad primũ
 statum Ecclesiæ, ita reiecta & destructa carnalis
 Ecclesia Romana in sexto statu Ecclesiæ: nunc
 etiam remanebunt pauci viri electi spirituales,
 pauperes Evangelici, quorum maior pars (vt aiunt)
 erit de vtroque ordine sancti Francisci, videlicet de
 primo & de tertio, per quos fundabitur Ecclesia
 spiritualis, quæ erit humilis & benigna in septimo
 & ultimo statu, qui incipiet mortuo Antichristo.

Quadragesimus septimus error est, quia dog-
 matizant, quod omnes religiones seu ordines de-
 struentur in persecutione Antichristi, excepto or-
 dine sancti Francisci, quem distinguunt in tres
 partes, quarum vnã dicunt esse communitatẽ
 ordinis, & secundam dicunt esse illos, qui appel-
 lati sunt Fraticelli in Italia, & tertiam dicunt esse
 tam in fratribus, quos vocant spirituales, seruanti-
 bus puritatem fratre gulæ sancti Francisci, quam
 in fratribus de tertio ordine eiusdem adhaerenti-

A bus. Et primæ duæ partes (vt aiunt) destruentur,
 & tertia remanebit vsque ad finem mundi dura-
 tura: quia (vt aiunt) beato Francisco sic fuit à
 Deo promissum.

Quadragesimus octauus error est: quia dog-
 matizant esse duplicem Antichristum, videlicet
 vnum spirituale seu mysticum, & alium reale
 maiorem Antichristum, & primum dicunt esse
 præparatorem viæ secundi: & dicunt esse primũ
 Antichristum illum Papam, sub quo fiet, & sub
 quo iam fit (vt aiunt) persecutio, & condemnatio
 eorundem.

B Quadragesimus nonus error est: quod deter-
 minant tempus, infra quod maior veniet Anti-
 christus, & incipiet prædicare, & finiet cursum
 suum; quem Antichristum iam dicunt esse na-
 tum, & finiet (secundum quosdam ex eis) cursum
 suum, circa annum, quo computabatur in carna-
 tio Domini anno MCCCXXXV.

C Quinquagesimus error est, quia dogmatizant
 quod illi viri spirituales, quos vocant euangeli-
 cos, in quibus, & per quos fundabitur ecclesia,
 mortuo Antichristo, prædicabunt xij. tribubus
 Israel, & conuertentur de qualibet tribu, duode-
 cim milia, qui simul congregati erunt centũ qua-
 draginta quatuor millia: & hæc erit militia signa-
 ta per Angelum habentem signum Dei viui: &
 exponunt de Beato Francisco, qui habuit signa-
 ta vulnerum Christi. Quæ militia signata primo
 pugnabit cum Antichristo, & per eum occidetur
 ante aduentum Helie & Enoch.

D Quinquagesimus primus error est: quia dicunt
 quod tempore persecutionis Antichristi, ita affli-
 gentur Christiani carnales, quod desperati dicent, quod
 si Christus esset Deus, non permitteret, quod
 Christiani tanta paterentur mala, & sic desperati apo-
 statabunt à fide, & morientur. Sed Deus abscon-
 det prædictos viros spirituales electos, ne per An-
 tichristum & ministros suos valeant inueniri, &
 tunc Ecclesia reducetur ad numerum persona-
 rum, in quo numero fuit fundata Ecclesia primi-
 tiua, ita quod vix remanebunt xii. in quibus etiam
 fundabitur, & in quibus infundetur Spiritus san-
 ctus in æquali vel in maiori abundantia, quã fuerit
 infusus super Apostolos in Ecclesia primitiua.

E Quinquagesimus secundus error est, quia dicunt
 quod post mortem Antichristi, dicti viri spiritua-
 les conuertent totum mundum ad fidem Chri-
 sti, & totus mundus erit bonus & benignus: ita
 quod nulla malitia vel peccatum erit in homini-
 bus illius status, nisi forte peccata venialia in ali-
 quibus: Et omnia erunt communia quo ad vsum,
 & non erit aliquis, qui offendat alium, vel sollici-
 tet ad peccatum, quia maximus amor erit inter
 omnes, & erit tunc vnum ouile & vnus pastor:
 Et talis omnium status & conditio durabit (secun-
 dum aliquos ex ipsis) per centum annos: deinde
 deficiente amore, paulatim subingredietur mali-
 tia, & intantum excresecet paulatim, quod Christus
 propter excessum dicte malitiæ; quasi cogetur
 venire ad generale iudicium omnium.

5 Quinquagesimus tertius error est, quia igno-
 miniose & grauiter obloquuntur contra domi-
 num

num Papam Vicarium Iesu Christi, quem sicut infanti mente, & Schismatici vocant, & dicant esse mysticum Antichristum, maioris Antichristi præcursores, & præparatores viæ eius.

Quinquagesimus quartus error est, quod vocant eum, lupum rapacem, à fidelibus euitandis & prophetam Iuseum, seu cæcum: Caipham Pontificem, qui Christum condemnauit: & Herodem, qui Christum illudendo derisit: quia vt dicunt, ipse condemnat vitam Christi; & deridet Christum in pauperibus suis.

Quinquagesimus quintus error est: quia dicit ipsum Papam esse apum de filia, & singularem ferum, exterminantem & destruentem macerã seu claustrã Ecclesiæ Dei: ita vt in eam possint ingredi canes & porci, id est, homines, qui perfectionem vitæ Euangelicæ dilacerant, atque conculant: & dicunt, quod plus facit de malo in Ecclesiâ, quam omnes hæretici præcedentes: quia tempore hæreticorum manebat Ecclesiâ in statu suo; nunc vero tempore eius, carnalis Ecclesiâ destruetur, quia ipse solus eum duobus Carlinibus fugiet, & latitabit, & morietur præ tristitia & dolore.

Et quia prædicti errores fundantur originali ter in paupertate Euangelicâ, quam dicebant esse mendaciter quod Christus & eius Apostoli non habuerunt aliquid in proprio, nec in communi: & q̄ in his quibus utebantur, non habebant aliquid ius, sed solum modo simplicem usum facti: ideo dominus Ioannes XXII. declarauit contrarium esse verum & catholicum, & ista duo esse hæreticalia, & condidit de consilio fratrum extrauagantem, Cum inter nonnullos, tenoris sequentis.

De proprio & communi Extrauagantes Domini Ioannis xxij.

† Hæc habetur inter extrauag. Ioan. xxij. tit. de verbo. sig. c. 4.

Cum inter nonnullos viros scholasticos sæpe contingat in dubium reuocari, vtrum pertinaciter affirmare redemptorem nostrum & dominum Iesum Christum, eiusque Apostolos in speciali non habuisse aliqua nec in communi etiã, hereticum sit censendum, diuersis diuersa & aduersa etiam sententibus circa illud; Nos huic concertationi finem imponere cupientes, assertionem huiusmodi pertinacem, cū scripturæ sacræ (quæ in plerisque locis ipsos nonnulla habuisse asserit) contradicat expresse, ipsamque scripturam sacram, per quam vtiq̄ fidei orthodoxæ probantur articuli, quo ad præmissa fermentum aperte supponat continere mendacij, ac per cõsequens, quantum in ea est, eius in totum fidem euacuã, fidem catholicam reddat, eius probationem adimens, dubiam & incertam; deinceps erroneam fore censendam;

& hæreticam: de fratrum nostrorum consilio, hoc perpetuo declaramus edicto.

Rursus in posterum pertinaciter affirmare, quod Redemptori nostro prædicto, eiusq̄; Apostolis in his, quæ ipsos habuisse scriptura sacra testatur, nequaquam ius ipsi vtendi competierit, nec illa vendendi, seu donandi ius habuerint, aut ex ipsis alia acquirendi, quæ tamen ipsos de præmissis fecisse scriptura sacra testatur, seu ipsos potuisse facere supponit expresse: cum talis assertio ipsorum usum & gesta euidenter includat, in præmissis non iusta; quod vtiq̄ de usu, gestis, seu factis redemptoris nostri Dei filii sentire nefas est, sacræ scripturæ contrarij, & doctrinæ catholice inimicij: assertionem ipsam pertinacem de fratrum nostrorum consilio deinceps erroneam fore censendam merito, ac hæreticam declaramus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum declarationum infringere vel ausu ei temerario contraire. Si quis autem hoc attentare voluerit, seu præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Datum Auinion. ii. Idus Nouembrii, Pontificatus nostri anno septimo.

Et quia prædictæ constitutioni, Cum inter nonnullos, dictus frater Michael de Casena Minister Generalis fratrum Minorum hæreticus, con tradixit, patenter, publicè, & impudenter cum suis complicitibus mendaciter asserendo, quod Romanus Pontifex constitutionem, Cum inter prædictam; non potuit condidisse: Idem dominus Ioannes XXII. constitutionem edidit, quæ incipit: Ad conditorem canonum. in qua clarissime ostendit, quod constitutionem potuit facere antedictam.

Verum quia ille hæreticus Michael antedictus, cum quam pluribus sociis suis, etiam dictæ constitutioni, Ad conditorem etiam detrahebat: & ambas, Cum inter. & Ad conditorem. pariter condemnabat. Idem dominus Ioannes tertiam constitutionem edidit, quæ incipit: Quia quorundam mentes. in qua constitutione vtramque, Cū inter. & Ad conditorem canonum. confirmauit, & errores duos prædictos de proprio et communi fortius extirpauit, & verbis etiam aliis viuis fuit, vnde dicitur sic.

Extrauagans Ioannis xxij.

Quia quorundam.

Quia quorundam mentes: & infra. Nos itaque ne fabricatores mendaciorum

corum huiusmodi, ac etiam assertores de
tam pestifera, erronea, & damnata doctri-
na, confutatione, ac cōfusione vtiq; om-
ni digna, gloriari valeant, & alios trahere
in errorem, cum ausu nefando, ac petulan-
tia improba, ausi defendere publicè fue-
rint damnatam per constitutionem prædi-
ctam hæresim, ac etiã probare, videlicet,
quod Christus & eius Apostoli in his, que
habuisse leguntur, tãtum habuerint absq;
iure aliquo simplicem vsu facti; ex quo
(si verum esset) sequeretur vsum Christi
fuisse non iustum: quod profecto blasphemiam
continet, & catholicæ fidei inimicũ
cum hoc de pertinaci animositate ac erro-
nea non sit dubiũ processisse omnes & sin-
gulos; qui verbo ac scripto per se, vel per
alium, seu alios talia publice præsumpse-
runt, ipsos quoq; qui eos instruxerunt in ta-
libus, & vt præmissa facerent, docuerũt, in
damnatam incidisse hæresim, ac vt hære-
ticos vitandos fore, de fratrum nostrorum
consilio declaramus. Si quis autem dam-
natus per constitutionem, Cum inter, præ-
dictas hæreses, vel ipsarũ alteram deinceps
scienter verbo, vel scripto defendere, vel
approbare præsumperit, de fratrum eorũ
dem consilio decernimus, vt tanquam hæ-
reticus ab omnibus euidenter habeatur.
Adhuc, quod constitutionem nostram, Ad
conditorem canonũ, supradictã, in sano au-
su impugnare, nisi sunt (sicut fertur distri-
ctius de eorundem fratrum consilio inhi-
bemus, ne quisquam contra diffinita, ordi-
nata, seu facta per ipsam, verbo, vel scripto
sciẽter approbet aliquid, vel defendat, Si
quis vero contra, præsumperit, tanquam
contumax & rebellis Romanæ Ecclesiæ
ab omnibus habeatur. Nulli ergo, &c. Da-
tum Auinion. quarto idus Nouemb. Pon-
tificatus nostri anno nono.

Et quia prædictis duobus erroribus in dictis
duabus constitutionibus condemnatis, super ma-
teria de proprio & communi, adhuc in prouin-
cia Tarraconen. nonnulli Begardi, & fratres Mi-
nores, solo nomine religiosi, a conuersatione alio-
rum ordinum fratrum, vita & moribus dissiden-
tes, præfatos condemnatos errores, in dicta prouin-
cia Tarraconen. adhuc defendebant, Ideo do-
minus Ioannes prædictus, Archiepiscopo Tarra-
conen. eiusque suffraganeis, & Inquisitoribus il-
larum partium hæreticæ prauitatis, iterũ dictos
errores, ac fratres eorum defensores vt hæreticos
condemnando, ac tales publicari mandando, gra-
tius & indulgentius sui ordinis priuando, ac eos

A Pralatis & Inquisitoribus subiiciendo, litteras
destinauit tenoris sequentis.

Alia constitutio Ioan. XXII.
super eodcu.

I Oãnes Episcopus seruus seruorum Dei,
venerabilibus Fratribus Archiepisco-
po Tarraconen. eiusque suffraganeis, & di-
lectis filijs Inquisitoribus hæreticæ prauitatis
in prouincia Tarraconæ auctoritate
Apostolica deputatis, salutem, &c.

Quia nonnunquam vnus impunitas: &
infra. Et quia indignum est, et eius, a cu-
ius se obedientia subtrahunt, quemque
impugnare temere setagũt, priuilegiis per-
fruantur: ipsos omnib. & singulis tam ex-
pionis, quam aliis quibuscunq; priuile-
gijs, gratijs, & libertatibus, & immunitati-
bus, tam ordinibus suis, quã personis, & lo-
cis ipsorum, sub quacunque forma, vel ex-
pressionem verborum, ab Apostolica sede
concessis, auctoritate Apostolica omnino
priuamus. Et præter pœnas alias contra ta-
lia præsumentes infictas, quibus ipsos sub-
biacere volumus, priuatos perpetuo, & or-
dinariorum locorum iurisdictioni ordina-
riæ, quo ad causas omnes, & omnia alia de-
cernimus manere subiectos. Quo circa di-
cretioni uestre per Apostolica scripta in
uirtute sanctæ obedientiæ districtius in iũ-
gendo mandamus, quatenus singulis die-
bus Dominicis & festiuis, de quibus uide-
ritis expedire, tales excommunicatos, hæ-
reticos, & Schismaticos (ut prædicitur)
eisdem priuilegijs, gratijs, libertatibus, &
immunitatib. priuatos, uos fratres Archie-
piscopi & Suffraganei facite in Ecclesijs
uestrarum ciuitatum, & diocesium publi-
ce nuntiari: ac uos, uestrique uices geren-
tes uestra ordinaria: & uos filij Inqutores
auctoritate Apostolica aduersus eos, quos
in præmissis, vel circa ea, summarie, simpli-
citer, & de plano in eisdem ciuitatibus, &
diocesis reperietis deliquisse, tamquam
contra hæreticos & Schismaticos, ad ca-
ptionẽ, inquisitionem, correctionem, & pu-
nitionẽ, iuxta sanctiones canonicas, a deo
diligẽter procedere studeatis, quod extir-
patis de finibus uestris hæresibus huiusmo-
di, catholica fides illibata remaneat in hac
parte. Datum Auinione, &c.

COMMENT. XL.

M Vltis nominibus vocantur hi hæretici, nẽpe
Begardi, Fraticelli, Fratres de paupere vita,

Biocchi, ut constat ex quadam extraneagati Toānis XXII. incipientes, Sancta Romana quam affert auctor Repertorij Inquisitorum verba, Beatae tertiae regule, per quam horum secta condemnatur. Ad hanc respondemus, quod tempore domini Clementis V. insurrexit in provincia Narbone homo quidam vocatus Petrus Iohannes. De Begardorum origine siue initio non est multum varia auctororum sententia: nam Guido Carmelita in summa de heresibus, tit. de heresibus Beguinorum in principio, scribit eorum sectam detectam fuisse circa annum Domini M. CCCXV.

Begardorum
secta quando
inceperit.

supra p. 1.

Eymericus hic, qui aliquot annis post Guidonem Carmelitam floruit, non multum ab eo differt, dum Begardos, seu Beguinos tempore Clementis Papae V. insurrexisse potissimum significat, nempe circa annos Domini M. CCCX. quorum auctorem constituit videtur Fratrem Petrum Iohannem, de quo diximus supra q. 9. huius 2. partis.

Bernardus Lutzenburgus in Catalogo hereticorum lib. 2. verbo, Begardi, exortos eos scribit sub Iohanne Papa XXII. circa an. Domini MCCCXXX.

Gabriel Prateolus, lib. 6. cap. 13. de vitijs & sectis hereticorum agens de Fraticellis, & lib. 8. cap. 11. agens de Hermanno Italo, ait hunc Hermannum auctorem fuisse heresis Fraticellorum, seu Beguinorum, & eos ortos fuisse temporibus Benedicti V. de cimi Pontificis, maximi circa annum Domini MCCCIII.

Horum sententia vera iudicari possunt, nam qui minora tempora constitutum, de primo eorum exortu loqui putandi sunt: qui vero media tempora narant, de eorum incremento: qui autem maiora, de eorum statu, & damnatione agere intelligi possunt. Nam cum sepe contingat, hereticorum sectas non statim suscipere incrementum, sed sua habere exigua initia, inde vero magis ac magis pullulare, incrementaque suscipere: sit inde, ut scriptores & historici de eisdem hereticis loquentes, interdum circa tempora varij quodammodo videantur, cum tamen non sint: nam quidam exortum primum, alij incrementum, alij denique condemnationem eorum respicientes, dicunt hoc aut illo tempore extitisse: unde si que quandoque varietas circa haec apud graues auctores inueniatur, praedicto modo conciliari potest, nisi aliud evidenti ratione, aut coniectura concludatur.

Ex his ergo constat Begardorum sectam circa tempora Clementis V. & Iohannis XXII. Romanorum Pontificum exortam fuisse, aut sane detectam: qua iidem Pontifices Apostolica auctoritate saepe represserunt ac condemnauerunt, nam sectam Begardorum, praesertim de Alemania, & eorum errores primum condemnauit Clemens V. in concilio Viennensi, & refertur in Clement. 1. de religio. domibus, & in Clemen. Ad nostrum, de haeret. inde Iohannes XXII. qui Clementi V. in pontificatu successit Begardos seu Fraticellos vbique existentes, multis constitutionibus condemnauit, sed praecipue per quandam extraneagatem incipient. Sancta Romana, quae habetur inter eius extraneagantes, tit. de religio. domini. Pontificatus sui anno secundo, nempe, anno Domini M. CCCXV. III. & refert auctor repertorij Inquisitorum, verbo, Beatae tertiae regule, & Eymericus

A ricus quae sit, seq. in fine.

Horum hereticorum errores praeter Eymericum hic, refert & confutat Guido Carmelita in summa, tit. de heresibus Beguinorum, & Aluanus Pilegius, lib. 2. c. 5. 2. de planctu Ecclesiae. confutat etiam errores Beguinorum seu Begardorum, de quibus agit in Clemen. Ad nostrum, de haeret. Recenset etiam praeter Bernardum Lutzenburgum in catalogo hereticorum lib. 1. verbo, Begardi. Turrecemata in summa de Eccle. lib. 4. parte 2. c. 3. 6. Beatus Antonius in summa, parte 4. tit. 1. c. 7. 8. 4. et 5. et Prateolus, lib. 2. de vitijs & sectis hereticorum, c. 17. tametsi his locis potissimum agant de erroribus Begardorum condemnatis in dicta Clemen. Ad nostrum, de haeretico. adde Repertorium Inquisitorum verbo, Begardi, & verbo, Beguina.

b Trigelimus nonus error, & haeresis est: quia dicunt aliqui ex eius, eundem fratrem Petrum Iohannem veritatem tenuisse & dixisse, in eo quod dixit & tenuit, quod Christus vivebat quando suspendens in cruce in latere lanceatus. Hic error, ut alibi diximus, damnatus est in Concilio Viennensi, & habetur in Clement. 1. de summa Trinit. & de cathol. refert quoque Eymericus supra in hac 2. parte quest. 7. nu. 7. per secunda heresis. & quest. 9. nu. 2. vers. prima heresis.

c Mattheus autem Euangelista scripsit, quod Christus tunc viuis erat, quia secundum rei veritatem ita erat, sed Ecclesia abrasit hoc de Euangelio Matthaei, ne Iohanni Euangelistae coeternitas videretur. Hec est insignis & impudentissima blasphemia: neque enim contrarium, inquam scripsit, Mattheus cum solus Iohannes de lanceatione lateris Christi pedentis in cruce egerit: neque catholica Ecclesia id abrasit, aut correxit, ut vere etiam docet Guido Carmelita in summa de heresibus, tit. de heresibus Petri Iohannis, cap. 3. in fine. Sed vsitatum est haeticorum, ut ad tuendos errores suos facile confingant quicquid libet, addendo, aut detrahendo sacris literis, sicut late ostendimus, lib. 2. de causis vnde haereses oriuntur. De qua re singularis extat locus apud Tertullianum in libro de praescriptionibus hereticorum, in hac verba: Illa haeresis non recipit quasdam scripturas: Et si quas recipit, adiectio nibus & detractionibus ad dispositionem instituti sui interuertit. Et si recipit, non recipit integras: Et si aliquatenus integras praestatis, nihilominus diuersas expositiones commentata conuertit. haec Tertullianus.

E Jam eadem haec blasphemia diligenter est praevendenda, quae delenda e plerisque voluminibus iuris canonici recenter impressis, velut ex his quae impressa sunt Antuerpiae anno Domini MDLXXII. in officina Philippi Nutij, in quibus super Clement. 1. de summa Trinit. & fide cathol. recentior quidam vel imperitus, vel non vere catholicus, dum totius Clementinae conatur argumentum enarrare, saepe inculcat hanc blasphemiam, videlicet sanctum Mattheum contrarium scripsisse de lanceatione lateris Christi, his, quae diuinitus narrauit sanctus Iohannes. Quadragesimus quartus error est, quia dogmatizant quod Ecclesia carnalis, &c. Ita habet codex Barconensis impressus, in tribus vero manu scriptis

scriptis paulo aliter legitur in hunc modum: Quia dogmatizabant olim, quod Ecclesia carnalis, videlicet Romana Ecclesia ante predicationem Antichristi destrumda erat per bella, quae contra ipsam faceret Federicus Rex Sicilia, qui tunc regnabat cum complicibus suis, &c.

Cum inter nonnullos. Ut apertius intelligatur que tradit Emericus tum in hac tum in sequentibus quaestionibus de condemnatione Fraticellorum, seu Fratrum de paupere vita, breuiter mihi enarranda sunt illa, quae tunc a Fraticellis gerebantur. Scien- dum ergo est, Fraticellos tempore Joannis XXI. uulturn inualuisse in partibus Italiae, necnon in In- sula Sicilia, Comitatu Prouinciae Narbon. & Tho- losan. ciuitatibus & diocesisibus & prouincijs, alijs- que diuersis locis, sicut constat ex quadam extra- uaganti Domini Joannis XXI. incipiente. Sancta Romana. quae habetur inter eius extrauagantes, tit. de religio. domi. adeo ut congregationes & con- uentus facerent, superiores sibi constituerent (quos Ministros, seu Custodes, uel Guardianos, aut alij, nominibus appellabant) plurimos ad suam se- ctam recipere, domos & habitacula constituerent, ac si essent de religionibus approbatis. His incom- modis longe lateque patentibus occurrere uolens do- minus Papa Joannes XXII. Aunione tertio Calen- das Ianuarij, Pontificatus sui anno secundo, id est, anno salutis MCCCXVII. die 30. mensis Decem- bris, praeditam extrauagancem incipien. Sancta Ro- mana. edidit, per quam Fraticellorum, seu Be- guinorum sectam penitus condemnauit. inde uero paucis post diebus, id est, die 23. Januarij, Ponti- ficatus sui anno secundo, qui incidit in initium an- ni salutis MCCCXIX. contra eosdem Fraticellos & Henricum de Ceuu, quem sibi constituerat Mi- nistrum Generalem, aliam constitutionem edidit, in- cipien. Gloriosam Ecclesiam. cuius fragmentum quoddam afferit Emericus quaestione sequenti. in qua eorum commemorantur errores praecipui, & breuiter ac eleganter consulantur, ac mandatur insuper ut Henricus de Ceuu, & eius complices caperentur, ac legitime punirentur. Haec extrauagans refertur in fine huius operis inter litteras Apostolicas pro officio Sanctae Inquisitionis.

Ceterum quonia impj Fraticellorum conatus no omnino fuerant repressi, immo multi non modo ex congregatione & ordine Fraticellorum, inter quos fuit Guilielmus O Kam Anglicus, sed etia alij aper- te profitebantur errorem, qui dicit, Christu et. A po- stolos non habuisse aliquid in speciali, nec etiam in communi: & illi, qui falsd quoque asserit, Christo & eius Discipulis, in his quae ipsos habuissc scriptu- ra testatur, nullum ius ipsi uedi competuisse, nec illa uendendi, aut donandi ius habuisse; propterea idem dominus Joannes XXII, secundo idus No- uembris, Pontificatus sui anno septimo, id est, anno salutis MCCCXVIII. tertiam fecit, incipien. Cum inter nonnullos, per quam damnat errores paulo- strea relatos, & quia huic constitutioni, Dum in- ter nonnullos, ut hic scribit Emericus, Micha- el de Casena Minister Generalis Fratrum Mino- rum hereticus, contradixit patenter, publice, & impudenter cum suis complicibus (inter quos pri-

imum sibi in scelere nefario uendicabat locum Guilielmus O Kam, qui contra hanc decretalem est de- bacchatus, dicens septem ex ea colligi errores, cum tamen totidem haeresibus se cum suis maculatu esse ostenderit) ideo dominus Joannes aliam constitutio- nem edidit incip. Ad conditorem. in qua plenissime declarat quicquid de dominio rerum, quae ad Fratres Minores pueniebāt, & de simplici usu facti dubita- ri poterat, ut tandem omnis errorum obnubilatio ab eorum animis tolleretur. Edita autem fuit extra- uagans incipiens, Ad conditorem. sexto idus Decem- bris, Pontificatus Domini Joannis XXII, anno se- ptimo, id est, anno salutis MCCCXIII. facta ve- re est haec constitutio, Ad conditorem. omnino post constitutionem, Dum inter nonnullos, ut constat ex tempore, quo utraque data fuit, licet in codicibus iu- ris canonici impressis, constitutio, Ad conditorem, ponatur ante constitutionem, Cum inter nonnullos, cum reuera constitutio, Cum inter nonnullos, precedere debuisset: nam in eodem anno septimo prior est mensis Nouember, quo data fuit constitutio, Cum inter, qua mensis December, quo data fuit constitutio, Ad conditorem, & Emericus hic cum de his constitutionibus agit, rectam temporis seriem sequitur, ut constat.

Attamen quia idem ille Michael de Casena magna complicum caterua stipatus, de quibus pau- lo post dicemus, proxime relatas constitutiones acri- ter mordabat, atque totis uiribus & uerbis & scri- ptis impugnabat, propterea dominus Ioanes XXII. item Aunione quarto idus Nouembris, pontifica- tus sui an. nouo, hoc est, an. salutis MCCCXXV. aliam constitutionem publicauit incip. Quia quoru- dam. in qua confirmauit constitutionem, Cum in- ter nonnullos, & constitutionem, Ad conditorem. Item praedictos errores de proprio & communi for- tius extirpauit, & obiectionibus aduersariorum pla- ne respondit, & tandem contraditores tanqua con- tumaces, & Romana Ecclesia rebelles & esse, & ab omnibus haberi debere declarauit.

Tres autem haec constitutiones nempe, Cu inter nonnullos. Ad conditorem, & Quia quoru- dam. impresse referuntur inter extrauagantes Jo- nis XXII. de uerb. sig.

Cumque hi errores de proprio & communi tan- quam heretici ex diuinis scripturis, & argumentis solidissimis in his tribus Decretalibus contentis me- rito essent per Romanum Pontificem condemnati, heretici illi & rebelles, qui eos tuebantur, ausu sunt etia Aunione in consistorio suo, in facie resistere, & appellare, & rursus Pisis in Italia, & adhuc in ciuitate Mondensi in superiore Germania appella- tiones suas soleniter publicare, & dominum Jo- annem XXI. non Papam, sed apostatam & hereti- cum nuncupare. Michael enim de Casena praedictus Generalis Minoritaru, etia si in congregatione Pa- risiensi anno MCCCXXVII. depositus, au- sus est tamen rebellem ceruicem erigere, se pro Ge- nerali & catholico praedicando, Papam autem pro apostata, & heretico, & sic ipso iure deposito, & ad hoc litteras impietatis sua modo ad capitulum Fratrum Minorum, nunc ad Lodouicum II. Ba- uarum assentum Imperatorem, & alios destinare,

& omnia

Extrauagans Ad conditorem quando fuerit edita.

Michael de Casena impudenter inuehitur in constitutiones Pa- pales.

Constitutio Quia quoru- dam.

Michael de Casena im- pudenter inuehitur in Pontificem.

Michaelis de Casena fautores.

Et omnia contra Papam, imo contra Euangelicam veritatem hac in re moliri. Et habuit fautores, qui pro ipso, & cum ipso contra Romanam sedem similiter pugnarunt, multos; sed inter eos precipuus fuit Guilielmus O Kam Anglicus, qui multa & dixit & scripsit contra Romanum Pontificem, potestatem eius & Romanæ sedis & gloriam & auctoritatem, quantum potuit, minuendo. Adhaerant eidem Michaeli præter O Kam, Bonagratia de Pergamo, conuersus, & Henricus de Chalem, qui multa tamen amicitia, tamen etiam errorum ac hæresium concordia cum Michaeli coniuncti erant. Eisdem erroribus subscripserunt per id tempus nonnulli Theologastri, qui apud imperitam plebem inanis gloriae nomen aucupabantur, in quibus memoratur Marsilius de Menandrino Paduanus, non ille, qui late scripsit de medicina, sed alius quidam, qui adhaesit Lodouico Bauaro, vt scribit Zabarella in c. Venerabilem. S. verum. extra de elect. & in Clemen. Exiui. S. proinde. verbo. signis. (contra quem scribit luculenter Albertus Pighius. li. 5. Hierarchia ecclesiast. cap. 1. & multis seq.) item Ioannes de Laduno homo philosophia gloria tumens, quem habuit familiarem, & in hoc errore consiliarium Lodouicus Bauaria Dux, & huius sectæ fautor, vt constat ex processu contra hunc Lodouicum factò per Clementem sextum Pontificem maximum.

Cum autem dominus Ioannes XXI. decretalem illam edidisset, quæ incipit: Quia quorundam, detractores illi & rebelles rursus in ea octodecim prætenso errores notauerunt, quorum quinque videlicet 3. 5. 6. 13. & 14. ius tantum civile concernunt: in quibus totidem errores se habere palam profitebantur. Interim dominus Ioannes XXI. vt nullam intentatam relinqueret viam, qua velut prius pater posset errantes ad lumen adducere veritatis, aliam publicauit decretalem incipien. Quia vir reprobus Michael. quæ non est impressa, nec adhuc peruenit ad manus meas, in qua plenissime impietatum appellationibus respondit, veritates catholicas, quas in alijs extrauagantibus definierat, firmiter stabilendo, & errores contrarios confutando. Atque in hac rursus decretali truces illi Ecclesie rebelles triginta duos prætenso errores mendaciter notauerunt. exceptis aliquibus, videlicet 18. 19. 20. 23. 24. & 28.

Cum vero post multas blasphemias vbique verbis & scriptis contra constitutiones domini Papæ & sedem Apostolicam prolatas, Michael de Casena, qui iam fuerat omni dignitate priuatus, Guilielmus O Kam, & Bonagratia de Pergamo conuersus iussissent non recedere à ciuitate Auinion. ad quam fuerant perducti, vbi tunc curia Pontificia residebat, illi clam arrepta fuga ad præsentiam Petri de Coruario in Antipapam assumpti, & Lodouici de Bauaria pro Imperatore se gerentis suos gressus dirigere festinarunt, atque in Alemania partibus non sinit veriti hæreses publice prædicare. Quare dominus Ioannes XXII. Aumione quarto idus Ianuarij pontificatus sui anno quintodecimo, id est, anno salutis MCCCXXXI. contra eosdem fugitiuos quædam processum publicauit, cuius initium: Nuper in consistorio publico. quo citantur peremptorie il-

Constitutio Quia vir reprobus.

Ali ipsi rebelles, vt personaliter comparent ad audiendam sententiam, prout excessus exigeret delinquentium. huiusmodi autem processus in fine huius operis habetur impressus inter litteras Apostolicas pro officio Inquisitionis.

Iam illud scire oportet, tempore Ioannis XXII. multos viros pios & doctos contra Fraticellorum errores & verbis & scriptis grauer decertasse, & Pontificiam auctoritatem & potestatem defendisse, in quibus fuit Augustinus Trimpus de Ancona Augustinianus, vir sanctitate & doctrina insignis, in summa de potestate ecclesiastica, quam domino Ioanni Papæ XXII. nunciupauit: Guilielmus de Cremona eiusdem ordinis, & alij, quorum opera de hac re partim impressa circulerunt, partim vero manuscripta adhuc seruantur, viros diligentia, ut spero proxime edenda.

Hunc vero Augustinum de Ancona in prior editione horum commentariorum super hac ipsa questione dixeram à Michael de Casena tractum fuisse cum alijs in errorem Fraticellorum: Caterum cæ in fantasia notatum, tum falso impostam fuisse tanto viro comperi, cum loca eiusdem Augustini in summa de potestate ecclesiastica quæst. 78. & 79. diligentius & attentius perlegerem; quibus maturè consideratis animaduerti, eum à Fraticellorum errore procul abfuisse, & quæ tradit cum relictæ doctorum sententia conuenire, sicut admonui in summa eiusdem Augustini Romæ impressa an. Do. MDLXXVII. in principio quæstionis 78. Mouit autem me tunc vt in eam sententiam descenderem, quoddam additamentum, quod præfixum erat prædictæ extrauaganti sex annis XXII. incipientis, cum inter nonnullos, in diquot voluminibus iuris canonici in breuiori forma cum glossis recenter impressis. Ceterum, vt dixi, id falsum esse deprehendi, postquam diligentius re considerauit: sed ad rem reuertor.

Fraticelli non modo Ioanni XXII. quamdiu vixit, impudentissime resisterunt, sed etiam Benedicto duodecimo eius successor: quæ (quia erat sacre theologie doctor) ueriores & damnabiliorem mendaciter me proclamabant, negantes esse Pontificem, sed be restarcham palam esse asserentes, & fucatas rationes plurimos decipiebant, ita vt in diuersis mundi partibus multum durauerit Fraticellorum secta, vt restatur Zabarella in clemen. Exiui. S. proinde. de verbor. signis. & Sanctus Antoninus in summa, parte 4. tit. xi. capi. 7. S. 5. quibus locis nonnulla iussurare: quam propterea paulo susus duximus enarrandam, quoniam & pauca ab historijs, & absq; vllò fere ordine commemorantur, tum etiam quoniam quæ in his tribus quæstionibus, videlicet 15.

E 16. & 17. traduntur ab Eymérico, vix sine harum rerum, quas adduximus, cognitione percipi possunt.

QVAE-